

Stretnutie skupiny „Farmárov“ alebo zástupcovia poľnohospodárov v Bruseli.

Vo štvrtok 19. novembra 2015 sa v Bruseli v sídle Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru stretli členovia skupiny „Farmári“. Skupina sa stretla prvýkrát v novom volebnom období, a tak jedným z bodov rokovania bola voľba nového spravodajcu. Novým spravodajcom bol jednomyselne zvolený Jan Bryan z Írska, rodinný farmár, ktorý sa zaoberá chovom aktívne pôsobil v COPA COGECA ako viceprezident v minulom období. Vo svojom príhovore zdôraznil, že poľnohospodári v súčasnosti majú výrazne náročnejšie podnikateľské prostredie, ako tomu bolo v minulosti. Dnes sa poľnohospodárstvo stretáva s mnohými výzvami a poľnohospodári sa musia prispôbovať novým podmienkam, často z roka na rok. Jednou z veľkých nevýhod je skutočnosť že poľnohospodári nedokážu ovplyvniť svoje náklady na jednej strane a na druhej strane verejnosť očakáva dostupné ceny potravín.

Zástupcovia poľnohospodárov vyjadrili obavy zo zjednodušovania Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Napriek tomu, že Spoločná poľnohospodárska politika sa stále zjednodušuje, v skutočnom živote sa pre tých, ktorí hospodária zvyšuje administratívna záťaž, stretávajú sa s byrokraciou, kontrolami, ktoré často nie sú koordinované, ale aj zo sankciami, ktoré sú v porovnaní s pochybeniami príliš vysoké. Farmári by sa mali prednostne venovať hospodáreniu, musia však splňať požiadavky z legislatívy. Verejnosť často nemá predstavu, čo všetko musia farmári plniť, v podvedomí verejnosti sú len vyhlásenia, že do poľnohospodárstva ide najväčší finančný balík, a tak spotrebitelia často nechápu, prečo sú napríklad chovatelia hovädzieho dobytku nahnevaní, že nákupné ceny surového kravského mlieka sú niekoľko mesiacov pod úrovňou skutočných nákladov.

Odstupujúci spravodajca Roomet *Sormus* z Belgicka uviedol, že situácia v poľnohospodárstve je veľmi zložitá. V Belgicku majú farmári problém s cenou mlieka, ale momentálne aj s odbytom hovädzieho mäsa. Často sa na verejnosti používajú skreslené a neúplné informácie. Jedným z takýchto faktov je napríklad náročnosť chovu hospodárskych zvierat pre životné prostredie. Podľa vedeckých zistení je na kilogram hovädzieho mäsa spotreba až 12 tisíc litrov vody. Je to jeden z dôvodov, prečo sa požaduje obmedzenie chovu hovädzieho dobytku a niektoré „extrémne“ názory sú za zavedenie kvót na chov hovädzieho dobytku. Verejnosť však nemá informácie, že na výrobu jedných rífiel je potrebných až 10 tisíc litrov vody, teda ide o takmer rovnakú náročnosť. Budeme kvótovať aj výrobu rífiel? Farmári plnia rôzne pravidlá a požiadavky, priemerný belgický farmár musí až 56 krát kliknúť myšou, aby nahlásil jednoduchú operáciu na farme.

Ďalší členovia skupiny „Farmári“ zdôrazňovali potrebu skutočného zjednodušenia a zníženia administratívnej náročnosti, preto v rámci plánu práce na rok 2016 sa skupina stretne so zástupcami generálnych riaditeľstiev zodpovedných za poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka, životné prostredie, ale aj obchod.

Napriek tomu, že poľnohospodárska politika je „spoločná“, každá krajina má svoj spôsob jej zavádzania do praxe. Prítomní sa zhodli, že napriek rôznym pravidlám v jednotlivých členských krajinách, sa poľnohospodári stretávajú s problémami v každej z nich. V najbližšom období bude nevyhnutné, aby sa začala komunikácia v rámci reťazca poľnohospodár resp. prvovýrobca, spracovateľ a obchod. Veď aj pri súčasnej kríze v sektore surového kravského mlieka sa napriek výraznému zníženiu nákupných cien nedostávajú výrobky za výrazne nižšie ceny k spotrebiteľom. A tak napriek tomu, že nákupné ceny mlieka výrazne klesli a poľnohospodári produkujú straty, spotrebitelia nekupovali mlieko, či mliečne výrobky o 20 či 30 % lacnejšie.

Spracovala: Ing. Jarmila Dubravská, PhD., odbor poľnohospodárstva a služieb, SPPK